

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Fidei Formvlarvm Praecipve Avgvstanae Confessionis Ivstitia Et Vsv

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§VI.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67824)

uid. B. WERNSDORFF. l. c. p. 496. 497. et CARPZOV. l. c. p. 3. 5. qui tamen facile nobiscum conciliari possunt.] Pari modo res se habet cum altero normae officio, quod diximus in eo consistere, ut formulae fidei aestiment, diiudicent, et decident de fide iam concepta. Num fides recte an secus se habeat, ex eius cum fidei formulis collatione ideo secure & recte ostendi potest, cum hae ipsum Dei uerbum contineant, uel ipsis diuini spiritus uerbis conceptum, uel iusta consequentiae lege, aliis licet uerbis propositum. Aestimant itaque et decident de doctrina uera, uirtute diuini uerbi, supremi controuersiarum iudicis; quod si iam doctrina aliqua cum quadam uerae Ecclesiae formula exacte collata, ab ea reuera penitusque abhorreat, falsa utique pronuncianda uenit, cum non tam formulae fidei, quam ipsi Scripturae Sacrae, cuius illa est nuncia atque testis, aduersetur. Si qui obueniunt in Ecclesia modi loquendi a stilo formularum fidei diffoni, dispiciendum erit, num sensu differant a doctrina in formulis contenta, an uerbis modo? Si posterius, monendum eiusmodi Ecclesiae membrum, ut cum Ecclesia, Dei domicilio sedeque ueritatis, unum loquatur, τὸ αὐτὸ, e Pauli I. ad Corinth. I. 10. praeepto: Si non uerbis, sed et sensu a recepta in formulis fidei doctrina recedant phrasae, ceu falsae reiiciendae et damnandae erunt.

§. VI.

Quo duplici officio ut rite fungantur formulae fidei, necesse est, ut Scripturae S. sensum, quibus is uarie quandoque effertur uerbis, in compendiarium summam colligant, perspicue et plene proponant, loquendi modos hinc inde sparsos et uagos, sensumque itidem hic illic distributum, concinne apteque figant, accurateque determinent. Haecenus dictum fuit ueram doctrinam peti et aestimari posse e fidei formulis et ex Ecclesiae consilio debere. Restat, ut duo tantum *monita* dictis addam. Primum est: Formulas fidei instruere et decidere et Requisite.
tantum

de hisce fidei capitibus, quae in iis studio et data opera definita sunt, non item de reliquis; id quod evidentissime cuius patere puto. Secundum moneo, quod fidei formulis praeter superius memoratum duplex normandi officium, quod ad doctrinae uel ueritatem uel falsitatem agnoscendam et aestimandam maxime spectat, aliud tribui possit, quo fidei concipiendae consensum cum formula fidei recepta dirigit, conceptaeque aestimat, quod ut multis probemus, necesse esse non ducimus, cum ad normae officium pertinere, cuius statim pateat: uno uerbo *orthodoxiam Ecclesiasticam* formula fidei etiam dirigit et aestimat. [*Plura scire uolentem remittimus ad B. GOTTL. WERNSDORFF. l.c. p. 4. 85. 501. coll. 504.*]

§. VII.

Formularum
Fidei Defini-
tio.

Explicata uocis fidei, formulaeque significatione, ex haecenus dictis iam suppeditamus *definitionem formularum fidei*, quae talis esto: *Formula fidei est publicum uerae Ecclesiae scriptum, quod ad diuinam Scripturae ἱερωτικῆς normam, Spiritus S. gratia et luce iuuante, omnique adhibito humano studio unam alteramque doctrinae Christianae partem, perspicue, apte, compendiarie, plene, determinate explicatam, legitimeque erutam sistit, illamque ad instar regulae cuius uerae Ecclesiae membro proponit, ad quam, post Scripturas S. ueluti normam praecipuam, sua et sensa et dicta scripturae de propositis Christianae religionis argumentis componere et diiudicare, uel, ut ab uniuersa Ecclesia diiudicentur, permittere, debet.* [*conferrī possunt aliorum definitiones e. g. CARPZOVII l.c. p. 2. WERNSDORFII l.c. p. 422. th. 2da. BERNH. VON SANDEN in Diss. Th. de Forma sanor. uerbor. seruanda Doctōri Theologo in Eccl. Luth. th. XVII.*]

§. VIII.